T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
A N K A R A

7/5055

KAN.KAR. : 2001/7030-CS

K O N U : Yazılı Soru Önergesi.

30 KASIM 2001

İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM.Bşk.lığının 12 Kasım 2001 tarih ve KAN.KAR.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5055-12113/28885 sayılı yazısı.

1. Rize Milletvekili Sayın Mehmet BEKÂROĞLU tarafından verilen "Edirne 3. Tümen Askerî Cezaevinde işkence ve kötü muamele yapıldığına ilişkin" 7/5055 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

EKLER :
EK-A (Yazılı Soru Önergesinin Cevabı)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM.Bşk.lığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/5055

RİZE MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET BEKÂROĞLU TARAFINDAN VERİLEN 7/5055 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

1. Terhisli er Murat AĞIRTICI'nın suç duyurusu nedeniyle 3 ncü Mekanize P.Tümen Komutanlığınca Askerî Savcılığa soruşturma emri verilmiş, Askerî Savcılıkça yapılan hazırlık soruşturması sonucu 26 Haziran 2001 tarih ve 2001/144-309 esas ve karar sayılı iddianame ile Askerî Ceza ve Tutukevi Müdürü P.Yzb.Mustafa Reşit Beyit hakkında memuriyet görevini ihmâl (TCK 230) suçundan, bir gardiyan Çvş. ve üç gardiyan er hakkında efrada karşı suimuamele (TCK 245), Emniyeti suiistimal (TCK 510), Tanıklara tehdit ve nüfuz kullanarak yalan şahitlik yaptırmak (TCK 291/1) suçlarından cezalandırılmaları maksadıyla kamu davası açılmıştır. Yargılama devam etmektedir.

2. Sanık cezaevi müdürü Yzb. Mustafa Reşit Beyit'e isnat olunan suç 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 65 inci maddesi gereğince açığa alınmayı gerektirmemektedir. Dava sonucuna göre gerekli işlem yapılacaktır. Diğer gardiyan sanıklar ise görevden alınmışlar ve esasen askerlik hizmetlerini tamamladıklarından terhis edilmişlerdir.

3. Murat AĞIRTICI'nın, suç duyurusunun şikayetçi olduğu kişilere iletildiği ve onların da sanıkları aklayacağı endişesini taşıdığına ilişkin iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Açılan kamu davasında, müşteki avukat tutarak davaya müdahil sıfatıyla katılmış olduğundan, 353 sayılı Kanun yönünden askerî savcının sahip olduğu (duruşmalara katılma, delil gösterme, tanık ve bilirkişi dinletme, reddi hâkim, itiraz, temyiz vb.) birçok hakları kendisinin de kullanma olanağı bulunmaktadır. Davayı yürüten askerî *hâkimlerin tarafsız* olmadığına ilişkin iddiaları, 353 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi gereğince "hâkimin reddi" sebepleri olarak davada ileri sürülebilecek hususlar olup, müştekinin müdahil sıfatıyla bu yola başvurma olanağı bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, askerî yargı, Anayasaya göre yargı erkinin bir parçasıdır. Türk Milleti adına askerî mahkemeler ile askerî yüksek yargı organları tarafından yürütülmektedir. Anayasanın "mahkemelerin bağımsızlığı" ve "hâkimlik ve savcılık teminatı" ile ilgili güvenceleri askerî hâkimleri de kapsamaktadır.

Anayasanın 138 nci maddesi:

"Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."hükmünü içermektedir.

Bu olaylar nedeniyle açılan kamu davasında, yargılamayı yürüten askerî mahkeme üyelerine ve askerî hâkimlere, soruşturmayı yürüten askerî savcıya hiçbir makam ve merciin emir veya talimat vermesi, tavsiye veya telkinde bulunması asla söz konusu değildir. 3 ncü Mekanize Piyade Tümen Komutanlığı Askerî Mahkemesinde yapılan yargılama adil ve tarafsız bir şekilde sürdürülmektedir.

7/5055

4. Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevleri, 353 sayılı Kanunun 36 ve 244 ncü maddeleri uyarınca yürürlüğe konulan Askerî Ceza ve Tutukevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Yönetmelik kapsamında, askerî savcılar ile teşkilâtında mahkeme kurulan kıt'a komutanları ve adlî müşavirler ile Millî Savunma Bakanlığı adına Askerî Adalet Müfettişleri tarafından belli zaman aralıkları içinde denetlenip izlenerek, tutuklu ve hükümlülerin şikayetleri dinlenmekte, denetleme sonuçları ilgili Komutanlığa ve Millî Savunma Bakanlığına bildirilmekte, tutuklu ve hükümlülerin yaşam koşulları yakından izlenmekte ve gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı